

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

36. Tentationibus mera voluntate succumbimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

tres annos mortuae sunt. Pater autem tuus modò defunctus, & te fecit hæredem, dicens: Cui habeo dimittere substantiam meam, nisi filio meo, viro sancto, qui reliquis sæculum, & abiit post Deum? Ipsi dimitto omnia bona mea. Modò autem, q. i timet Deum, & seit, ubi est, dicat, & veniens distrahat, & eroget pauperibus pro animâ meâ, & suâ. Et perrexerunt multi requirentes te, & minimè invenerunt. Ego autem veniens ex occaſione propter quoddam opus, te hic cognovi esse. Unde non facias moras, sed veni, & vende omnia, & fac secundum voluntatem patris tui.

*Cant. 2.
Bern. ibid.*

Ut à longè versutiarum telam orditus est! Capite, capite nobis vulpes parvulus, que demoluntur vineas. Bernard. Vulpes temptationes sunt. Porrò temptationes diversæ sunt pro temporum diversitate. Et initis quidem nostris, tanquam novellarum teneris floribus plantationum, in evidenti vis algoris incubit, cuius meminimus in sermone altero, & incipientes ab hac peste cautos reddidimus. Jam verò proficiuntur fanstorum studiis minimè quidem sese opponere contraria virtutes aperitè audent, sed solent ex occulo insidiari, quasi quædam fraudulentæ vulpeculae, specie quidem virtutis, re autem vitia. Quantos, verbi gratia, ingressos vias vitae, progressos ad meliora super semitas justitiae, bene, securèque proficientes, fraudè (proh pudor!) vulpium harum turpiter supplantatos expertus sum, & serò in se virtutum suffocatos plangere fructus? Vidi ego hominem, currentem bene, & ecce cogitatio (quidni vulpecula fuit?) Quantum, inquit, bonam, quo solus fruor? Si essem in patriâ, possem utiq; impetrari fratribus, & cognatis nostris, & amicis. Amant me, & facile acquiescerent studenti. *Vt quid perditio haec?* Vado illuc, & salvò multos ex illis, & me pariter. Nec verendum in loci mutatione. Etenim dum bene faciam, quid interest, ubi, nisi quid illuc procul dubio, satius, ubi fructus suis degam? Quid plura? It, & perit miser, non tam exul ad pariam, quam canis reversus ad somitum, & se perdit infelix, & suorum

A acquisivit neminem. En una vulpecula, ista videlicet frustratoria spes, quam habuit in acquisitione suorum. Potes tu quoque per te ipsum, in te ipso alias, atque alias similes huic invenire, seu advertere, si non negligas.

Temptationibus merâ voluntate succumbimus.

PVNCTVM XXXVI.

I Nominibus temptationibus, quibus Ser-
vatorem nostrum tentator aggressus
est, apparet quidem magna audacia: vis
autem parva; non enim video hic nisi sug-
gestionem: *Dic, adora me, mitte te deorsum.*

*Matth. 4.
Temptationibus
volentes suc-
cumbimus.*

C Nullam hic video violentiam. Cur saltem
digo non impellit, ut cadat? Ah! facul-
tatem non habet, inquit D. Hier. Persua-
dere potest, præcipitare non potest. Non
intendit miser, nisi Dei offendam. Si præ-
cipitaret, corpus offenderet, non ani-
mam, ut verò animam præcipitet, sug-
gestione ingredietur oportet, ut scilicet
volens, ac libens anima ipsa præcep-
ruat.

D Sic egit cum primis parentibus, quos
præcipites se dare ex altitudine status
sua sit, non ipse impulit, &c. Et sic hinc
fatis apparet debilitas inimici, qui, ut ait
Bernard. non vicit nisi volenter, sic ap-
paret debilitas excusationis nostræ, cum
nostra peccata damus temptationi.

Quid est, quod Gigas ille horribilis
non irruit in David, non eum oppressit,
non dilaceravit ac nec tetigit quidem, sed
E stetit, & ad singulare certamen solum la-
cessivit? Alligatus est foris, inquit Au-
gustinus: alligatus est Diabolus. Sed dicet 197. de temp.
aliquis: Si alligatus est, quare adhuc tan-
tum prævalet? Verum est. Fratres cha-
rissimi qui multum prævalent, sed repi-
dis, & negligentibus, & Deum in veri-
tate non timentibus dominatur. Alli-
gatus est enim tanquam innexus canis *tacit* solos acce-
derent, & neminem potest mordere, nisi dentes mordet-
cum, qui se illi mortiferâ securitate con-
junxerit.

Gen. 3.

1. Reg. 17.

D. Aug. ser.

junxerit. Jam videte, Fratres, quām stultus est homo ille, quem canis in catenā positus mordet: tu te illi per voluptates, & cupiditates sacerdotii noli conjungere, & ille ad te non præsumet accedere. Latrare potest, sollicitare potest, mordere omnino non potest, nisi volentem: non enim cogendo, sed suadendo necet, nec extorquet à nobis consensu, sed perit.

Peccatum nascitur ex voluntate: adeò enim voluntarium est, ut idem ait Augustinus, ut si voluntarium non sit, peccatum non sit. Obscurate voluntatem, nec est, quod timeatis. Subeat memorie Samson, de quo jam toties dictum est. Ligate eum quoquo modo vultis, funibus, nervis, &c. temper Samson, Hebr. qui vim non patitur: donec etenim noluit, nec exercitus Philistiorum in eum prævaluerunt: sed mox ut dedieramus, ut captius amore posuit voluntarem in sinu Dalilæ, miser perit. Omnes Samsones sumus, Fratres: vim non patimus: arbitrium cogi nequit; si nolumus, Infernus totus prævalere non poterit.

Rom. 8. Quis nos separabit à charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Certus sum, quia neque vita, neque mors, &c. neque Angeli, neque Principatus, neque potestates, neque altitudines, tudo, neque profundum. D. Thomas per

Angelos, Principatus, & Potestates, Principes tenebratum intelligit, per profundum, Infernum, &c. quasi dicaret: Nihil me à Christo, nisi meam et voluntas separare potest.

Notate hoc loco non dici, liberum arbitrium ex se, sūisque solis viribus, sed à gratia adjurum posse omnes tentationes respuere. Probat id fuisse Vasquez ex Scripturis, Patribus, & Conciliis: Arguita semper adest.

Vasq. 1.2. Exclammat Paulus: *In felix ego homo,* &c. non quia eo sentire, sed quia sentire, &c. Et alibi: *Datus est mihi stimulus carnis meæ, ad premendam superbiam,* inquit D. Hieron qui eum colaphizabat, ac divexabat die, ac nocte: *Stimulus carnis:* *Tertull. lib. de Sude, legit.* Tertull. hoc est, palus pīcatus, spiculum, aculeus. *Stimulus carnis meæ,* Grac. Carnis meæ videlicet impressus, & infixus. Syrus, *Stimulus in carne mea.* O

A tormentum, quo anima Dei amanti gravius nihil! Unde plures rogavit: Domine, aufer à me, &c. *Ut auferretur à me:* Grac. *Ut desisteret,* nam nunquam cessabat, &c. Cui Dominus: *Sufficit tibi, o Pauli, gratia mea.*

Hoc & suprà: *Sed in his omnibus superamus,* Grac. *Supervincimus, plusquam vi-* Syriac. *tores sumus properum.* Syriac. *perecum, id est, per auxilium gratiae Christi.*

B Idem ad Corinthi. *Tidelis Deus est, qui 1. Cor. 10.17.* non patietur vos tentari supra id, quod potestis,

sed faciet etiam cum tentatione proventum, ut Grac.

potestis sustinere. Grac. *Facit evasionem.* Alii, *Alij.*

Eventum: ut possitis sustinente, propriè ex

Graco, ita sustinere, ut supersint adhuc

viros ad plus aliquid sustinendum. Sem-

peradest gracia: adsit, adsit voluntas. Ma-

iorēme vos tentationem patimini, quām

passus sit castissimus ille juvenis, qui col-

ligatus, & ab impudicissimâ meretrice

concrectatus, exosculatus, præcislam mor-

su linguam inosculantis se faciem expuit?

Narrat Hieronymus & istud, & hoc de

Malcho Monacho captivo, qui cum fuis-

set compulsus esse cum muliere, quacum

captivus factus est, idemmet postea ad

Hieronymum: Vos narrate posteris, ut Item in Vita

sciant inter gladios & inter deserta, & be-

stias pudicitiam nunquam esse captivam,

& hominem Christo deditum posse mori,

non posse superari.

Ita est, Fratres, ita profectò est. Ex hoc

corpo nonquām me pellere poteritis

(dixerunt Dæmones ex ore puella, quæ

Sancti Vincentii Ferretii amore capta,

impudicissime ad se se prostituendam

dum in lecto decumberet, ante castissi-

mos ejus oculos rotam se exempli nu-

daverat) nisi huc venerit ille, qui in medio

ignis positus, non potuit igne comburi.

Sic & Sanctissimus P. Philippus in per-

simili tentatione positus, ex immisso è

gradibus scandalo ab impudicâ illâ potuif-

set quidem mori, non potuit superari. Sed

ad Scripturam revertamur.

Sancti illius Eleazar tentatio redeat in

memoriam, de quo dicitur, quod aperto

oī compellebatur carnem manducare,

non solum scilicet persuasionibus, sed

ipsius oris etiam aperitione, ac vi com-

pellebant illum manducare i carnem,

D. Hier. in

Vita Pauli.

Sur. in Vit. I.

c. 12.

Bac. in Vita.

1. Mach. 6.

nimirum in os ejus violenter apertum
conjiciebat, quod manducaret. At ille:
*Non faciam, inquit, non faciam, non man-
ducabo.* Sicque ingestam carnem ex-
puebar.

Voluntas efficac. ac verè deliberata
cum Dei gratiâ omnes vincit tentatio-
nes. Ignavi est tentationes adè formi-
dare, ut impossibile pater resistere, unde
mox ille cedit ac succumbit. De quibus-
dam, visa bestia simili pardo cum pedi-
bus ursi, & ore leonis dicitur, quod mox
adoraverunt bestiam dicentes: *Quis si-
milis bestie? Et quis poterit pugnare cum ea?*
At quinam hi meticulosi fuisse dicuntur?
*Quorum, inquit, non sunt scripta nomina in
libro vite Agni.* Hic cum offenditur in gra-
vem aliquam tentationem, viribus, & ani-
mo conternati, tentationi succumbunt,
seleque excusant: *Quis resistere potest?*
Quis pugnat cum bestia? Vox nebulo-
num est. Nequeo obductari, resistere
non valeo. Ille impotens ira se excusat:
sic me aggreditur ira, ut resistere ne-
queam. *Quis poterit pugnare cum be-
stia?* *Quis leonem hunc transeat potest?* Ille vis-
tus sensualitas ursi, bestiam ado-
rat, &c. *Hic, hic, subdit D. Ioh. est pa-
cientia, & fides Sanctorum.* Tentatio nimirum
est lapis Lydius ad comprobandum
patientiam, ac fidem.

I. Ion. 3.

*D. Aug. contra
duas ep. Pelag.
lib. 3, c. 3. Caje-
tan. in I. Ion. 3.*

De justo inquit D. Joannes: *Non peccat,*
neque peccare potest. Quid hoc sibi
vult? Impeccabilis est? Non certè ex se,
sed unde? *Quia semen Dei manet in eo,*
gratia scilicet, cui ipse cooperatur, qua-
sic resistit, ut omnes tentationes vincat,
ut in hoc sensu, nimirum composto, ut
schola loquitur, fiat impeccabilis. Sic Au-
gustinus. *Qua gratia sunt filii Dei,* non
utique peccant: ut sic, & formaliter ad-
dit Cajet. neque peccare possunt, intelli-
ge, de potentia dispositâ, & propinquâ,
non remotâ.

Nos ergo, Fratres, non excusemus,
sed intelligamus, nos ob id peccare, quia
volumus, si enim non vellemus, non pec-
caremus. *Hic est patientia.* & fides Sanctorum,
hoc est, fidelitas Sanctorum. Ut si-
deles in temptationibus Sancti? Job tot

A occasionibus, impatientiæque irritamen-
tis, impertinentissima uxore, relictâ arte
Diaboli ad impatientiam, &c. ut ne *Stul-
tum quid contra Deum locutus est!* Tobias
item in summa afflictione cætitatis, ut
toleravit uxorem Monica mater D. Au-
gustini, ut toleravit maritum! Sancti non
secus ac nos tentati, immo actius nobis,
sed fortiores, sed constantiores, sed fide-
liores nobis fuerunt.

B *Fidelis Deus,* qui non patietur vos tentari
supra id, quod potestis. Tribuit hoc auxi-
lium Apostolus fidelitati Dei: Cum enim
in Baptismo nomen dederimus militiæ
Fili sui contra mundum, Diabolum, car-
nem, promisit ille nobis auxilium, quo
dimicaremus, ac vincere possemus ten-
tationes omnes, quasi diceret: *Eia nunc
milites, cum tempus aderit, pugnate;*
ego vobis semper adero semper auxilium
præstabo, idque spondeo *Fidelis Deus, &c.*

1. Cor. 10.

Hinc Tertullian. Orig. & Chrysost.
Deum appellant, agonotherem, quia
mensuræ luctantium vires, nec permit-
tat Diabolum excedere, &c.

Ut propterea accurrit Deus, cum quis
ob vehementem tentationem est in peri-
culo delinquendi: *Exod. 3. Vidi afflictionem
populi mei.* Unde infra gemebundi: *Pales*
Chalda.

Exod. 5.
Alij.

D *Populi mei.* Unde infra gemebundi: *Pales*
Chalda. *Alij.* *Peccatum super eos populus*
tuum. *Alij:* *En peccatum populi tui;* quasi
dicent: Tauta nos premit afflictio, ut
faciat proximos peccato. Mox autem Domini-
nus: *Descendi, ut liberem &c.* Moxque Grec.
Moysen vocat: *Veni nunc, mittante ad Exod. 6.*
Pharaonem, & nunc videbis, &c. Sic, sic *1 Cor. 10.*
opportunit adest, & dum crescit tentatio, *Gag.* &
crescit auxilium, quod est: *Faciat cum ten-
tatione prævenitum, ex Gagæio,* id est,
fortes, & ferre valentes; & Cajetano, non
solum non sinet nos tentari supra vires,
sed adiutori hoc, quod faciet cum tenta-
tione evenitum, ut possitis sufferre, hoc
est, sed adjuvabit, ut possitis sufferre ten-
tationem.

E Sed credite, Fratres, infirmatus modò
Diabolus est.

Qui fecit eum, applicuit gladium ei. Liga-
vit ei, scilicet, gladiū in vaginā: unde rab-
idus pro suo arbitratu evaginare nō potest.

*Diabolus in-
firmatus*

Iob. 4. 0.

Inermis

- Inermis est, à Christo Domino exaratus. Expolians principatus, & potestates, traduxit confisaenter palam, triumphans illos in semetipso. In cuius rei typum, postquam David cepit urbem Rabbæ, quod est Hebraicæ, iugum, sive impignatio, tulit diadema Regis eorum de capite ejus; sive velut habetur i. Paralip. 20. Tulit coronam Melchom (quod est, consiliator eorum,) de capite ejus, fecisse sibi inde diadema.*
- Nec solum diadematæ, sed etiam sceptro Diabolum spoliavit. Iugum enim oneris ejus, & virgam humeri ejus, & sceptrum exactoris ejus superasti, sicut in die Madian. Ibi Hieron. Tu, Domine, atque Salvator, jugum oneris ejus, id est, Diaboli, qui prius exultabat in mundo, qui cunctis gentibus imperabat, qui gravissimo servitutis iugo colla omnium deprimebat, & virgam, quam percutiebat universos, & peccata sibi quasi quoddam tributum reddere compellebat, detraxisti.*
- Sic invitus ex D. Antonio apud Athanasium fatebatur: Inimici disfecerunt framaes in finem, & civitates eorum destruxisti. Et nullum habeo locum, nullam possideo civitatem, nam mihi nulla sunt arma, &c. Quia ea in caput ipsius à Christo Domino retorta sunt. Unde Vatab. ubi nos legimus: Maledixisti sceptris ejus, transfert ex Heb Perforasti baculis suis caput ejus. Et rem explicans, subdit: Peremisti, perinde atque si propriis telis perforasses caput ejus.*
- Hinc vulneratus, exanimisque jacet, veluti idolum illud ante Arcam, de quo primo Reg. Caput autem Dagon, & duo palma manuum ejus abscissa erant super limen. Vel ut habent Septuaginta in Bibliis regiis, & Complutensibus: Caput Dagon, & ambo vestigia pedum ejus, abscissa super anteriores limen, & amba junctura manuum ejus jacentes super limen. Quod nimurum, qui antea circuibat terram, & deambulabat eam, nunc minimè moveatur, abscessisque manibus inermis, mutilatus, inutilisque jaceat. Confractus est Bel, contritus est Nabu, seu ut habent Septuag. Confractus est Dagon, non solum videlicet collapsus: sed etiam, ut ait August. deformiter confractus, nimurum in centum partes, ut ait author Mirabil. Scrip. vel*
- A inventus est distractis omnibus membris, ut inquit Eucherius. O confusum! O impotenter!
- Hanc Diaboli imbecillitatem prævidens Propheta: Quomodo ajebat, confractus est, contritus malleus universæ terre? Quam sententiam elucidans Origen. Christus, inquit, confregit malleum in deserto cum tentatus Dæmonem prostravit: contrivit autem penitus in passione. Hinc aliud: Egredierur Diabolus ante pedes ejus; seu ut Habac. 3. alii transferunt. Egredietur pruna, seu carbo Alij. ignitus, seu fulgor ante pedes ejus. vel ex Heb. uti transfert Symmac. Theodosio, Symmac. & Quinta Edrio: Egredietur volueris ante Theod. pedes ejus. Quid nimurum, ubi primum Quin. Edit. Christus Dominus pedes suos Crucis affigi passus est, statim Diabolus pedes suos in fugam solvit, immo potius quodammodo alas assumpsit, ut fugam celerius maturaret. Quod etiam Isaías prævidit, Isa 27. dum juxta Sept. Diabolum serpentem fugientem appellavit. Visitabit Dominus super Leviathan, serpentem vectem. Sept. Visitabit Dominus super Leviathan, serpentem fugientem. Ridendum itaque, ac illudendum.*
- Id quod sibi volet David: Draco iste, Psal. 103. quem formasti ad illudendum ei: hoc est, ait D. Aug. ibid. August. ut homines ei illudant, & inservient. Illude Draconi, subdit Sanctus, ad hoc enim factus est Draco. In hoc sensu interpretatur Hieron. illud Job: Nunquid illudes ei quasi avii? aut ligabis eum avicilla tuus? seu ut transferunt Sept. Ligabis eum, Sept. tanquam passerem puerorum quod etiam Isa. ait: Delectabitur insans super foramine apside, & in caverna reguli, qui ablactatus fuerit, mitter manum suam. Itaque illudere ei possumus, & ligare tanquam passerem, si similes fuerimus, pueri rationabiles sine dolo. Et hinc eorum confusio, qui non ligant eum ut passerem, sed ipsi portius per occasiones ligantur, Dæmonibus effecti ludibrio, &c.*
- Et certè Diabolus, ut etiam D. Antonius ait, hamo Crucis, ut Draco adunatus à Domino est: capistro ligatus, ut jumentum: & quasi mancipium fugitivum, vincitus circulo, & armillalabia perforatus, nullum omnino fidelium devorare permittitur. Nunc miserabilis, ut passer,*
- D. Athan. in Vita Anton.*

ad ludum irretitus à Christo est, auctoritates suos, quasi scorpiones, & serpentes calcaneo Christianorū subfratos gemit. Ille, qui universa maria à se deleta plaudebat, ille, qui orbem terrarum manu sua tenet pollicebatur, ecce à vobis vincitur, & me adversum se prohibere non potest dispergit. Contemnenda est, filio, penitus cum inanibus verbis super laicitatia. Fulgor ille, qui lugere se simulat, non verisplendor est luminis, sed quibus artus est, indicat flammam: nam dicto citius recedens, suarum secum referat simulacra propria.

Erit infra Diabolum alloquens: Contrice, inquit, nobis est secura congreffio: quia infirmatus es à Domino. Ideò tuis confederis jaculis, quia mutationem tuam non sequitur effectus. Quid si fallimur, cur cum terrore simularo, cur magnitudine corporum nostrorum agredieris fidem? Si voluntatem sequitur possibilis, tantum tibi velle sufficiat: is enim potentia nostra, non extranea fallacie adjumenta conquirere, sed sua virtute implore, quod cupiat. At nunc dum theatrale mutatione formarum, quasi rudent infantiā scenica niteris simulatione deludere, exhaustas vires manifestius probas. Nunquid nam verus ille Angelus contra Assyrios natus à Domino, aut populorum eguit soliterante, aut sonitus quasi sivit, aut plausus, & non potius tacitam exercens potestatem, centrum octo gintaquinque millia hominum sermone velocius, juxta jubantis Domini prostravit imperium? Vos ergo, cùm fragiles sitis viribus, perpetuus vos consequitur interitus.

At dicet aliquis: Cur Diabolus egrediens, Beati Job omnem in ruinam impulit domum? Cur Iesus operibus penitus dissipatis, parietum quoque fundamenta subvertens, unum numerose lobolis coacer- vavit sepulcrum? Cur ipsum ad extremum diti vulneris novitate percussit? Qui hoc opponit, audiat ē diverso, non Diabolum portuisse hoc, sed Dominum, à quo potestas adversus nos dupliciter datur: vel ad gloriam, si probamus, vel ad peccatum, si delinquimus. Quin potius ex hoc animadverterat, ne contra unum quidē hominem Diabolū

A quidquam potuisse, si non potestatē accipisset à Domino: nullus n. quod sua ditio- nis est, ab alio deprecatur. Sed quid Job memoro quem nec expeditum poruit vincere? Sed nec contrajumenta quidem ejus, nec contra oves sine concessu Dei proprius robur exseruit. Sic etiā in Evangelio scri- psum est: *Damones autem rogabant eum, dicentes: Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum.* Quomodo igitur, qui porco- rum expertunt mortes, imaginem Dei ho- minem, & tam charum conditori animal suo valebunt iure pervertere?

Magna, dilectissimi, adversum Dæmo- nes armata sunt, vita sincera, & intemerata ad Dæmonum fides. Credite mihi experito, per timescit Satanas recte vivētum vigilias, orationes, jejunia, mansuetudinē, volun- tariam paupertatē, vanę glorię contem- ptum, humilitatem, misericordiā, irā do- minatum, & præcipue purum cor erga Christi amore. Novit tērribus coluber, ex præcepto Domini sub iustorum se ja- cere vestigis, qui ait: *Ecco dedi vobis potestatem calcare super serpentes, & scorpiones, & super omnia virtutem inimicis.*

*Math. 8.**Luc. 10.*

Testis sic virguncula illa Julianā, qua Diabolum alligatum, & ejulantem per plateas trahebat.

Metaph. apud Suv. tom. 1. 16. Februar. Apoc. 20.

Ligatus est ad mille annos. *Vidi Angelū descendente de celo, habentem clavem abyssi, & catenam magnam in manu sua, & appre- hendit Dracōnem serpentem antiquum, qui est Diabolus, & Saranas, & ligavit eum per annos mille, & misit in abyssum, & conclusit, & signauit super eum. Per mille annos D. August. & Greg. intelligunt totam hanc vi- tam, ligatus est in abyssō est, &c.*

Idem in epist. Vos ex Deo estis, filioli; & vicisti eum, (hoc est, vincere potestis, si vultis;) vicisti eum, quis major est, quod in vobis est (spiritus per gratiam inhabitans) quam quin in mundo, &c.

Hostis debilitatem inde educit Chrys. Chrys. ser. 97. Dum autem dormirent homines, &c. Maxime, inquit, infirmitatis indicium dormientib. irruisse. Insidiator in noctibus latitat, in diebus vigilantes fugit, appetit, dormi- entes, &c. Hinc iuxta Sept. dicitur Myrmicoleon, hoc est, leo, & formica: leo eter- nū est pavidis, ac fortibus formica.

*Iob. 14. jun. Sept.**4. Reg. 19.**Iob. 1.*